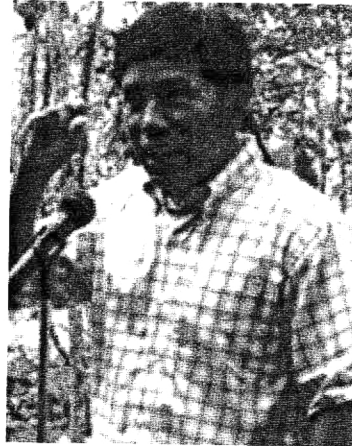

ม.อ. วิจัยดีเอ็นเอ “ต้นสะตอ” เพื่อปลูกเป็นการค้า

ทีมนักวิจัย มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ จับมือศึกษาหาพันธุ์สะตอและวิธีการให้ได้ผลผลิตสูงเพื่อปลูกสะตอเป็นการค้าด้วยการตรวจดีเอ็นเอจากใบสะตอ เพื่อศึกษาพันธุกรรม ศึกษาการเปลี่ยนแปลงในรอบปี ได้แก่การผลิตใบ การติดฝัก และช่วงระยะเวลาการเจริญเติบโตของดอกสะตอที่มีผลต่อการเพิ่มผลผลิต รวมถึงศึกษาการปลูกสะตอร่วมกับการปลูกพืชเศรษฐกิจชนิดอื่นๆ

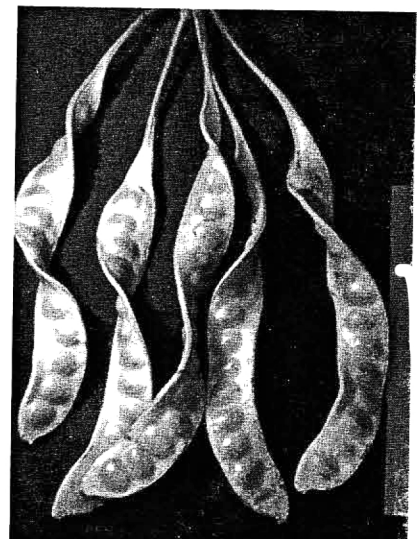
สะตอ นับว่าเป็นพืชเอกลักษณ์ของภาคใต้ มีถิ่นกำเนิดในภาคใต้ของไทย เป็นพืชขึ้นต้นพุ่มมากในป่าธรรมชาติของภาคใต้ ในอดีตชาวบ้านเก็บฝักสะตอได้จากป่า มีการนำมาปลูกเป็นพืชเศรษฐกิจเมื่อไม่นานมานี้ในทั่วทุกภาคของไทย มีพื้นที่ปลูกที่ให้ผลผลิตแล้ว 136,890 ไร่ ส่วนใหญ่อยู่ในภาคใต้ ในปัจจุบันสะตอจัดเป็นพืชผักเศรษฐกิจที่มีผู้นิยมบริโภค เป็นสมุนไพรที่มีคุณค่าทางอาหารสูง มีสรรพคุณในการช่วยลดน้ำตาลในเลือด จึงช่วยป้องกันโรคเบาหวาน แบ่งเป็น 2 พันธุ์ คือ สะตอข้าว มีลักษณะเนื้อเมล็ดไม่แน่นกลืนไม่จุก ให้ผลผลิตภายใน 3-5 ปี และสะตอดาน มีลักษณะเนื้อเมล็ดแน่น กลืนจุก ให้ผลผลิตภายใน 5-7 ปี ในการปลูกเกษตรกรจะใช้ต้นกล้าเพาะเมล็ดปลูกแซมกับพืชอื่นๆ ต้นสะตอที่ได้ให้ผลผลิตแตกต่างกันและไม่แน่นอน บางครั้งกว่าจะได้ผลผลิตกินเวลานับสิบปีและผลผลิตต่ำ

เนื่องจากยังไม่มีการศึกษาถึงการผลิตต้นสะตอ จึงขาดข้อมูลพื้นฐานทางด้านวิชาการ ดังนั้นคณะทรัพยากรธรรมชาติและคณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ จึงได้ร่วมกันวิจัยและพัฒนายกระดับการผลิตสะตอ เพื่อการค้า เพื่อศึกษาหาข้อมูลพื้นฐาน นำไปใช้ในการแก้ปัญหาและพัฒนาการผลิตสะตอเชิงการค้าของประเทศไทย โดยทำการศึกษาระหว่างเดือนตุลาคม 2549 - เดือนกันยายน 2550 การศึกษาวิจัยประกอบด้วย

1.การศึกษาพันธุ์สะตอโดยอาศัย เครื่องหมายดีเอ็นเอ โดย รศ.ดร.จรัสศรี นวลศรี คณะทรัพยากรธรรมชาติ เพื่อศึกษาพันธุ์และลักษณะประจำพันธุ์สะตอโดยอาศัยลักษณะพันธุกรรม และเพื่อศึกษาพันธุกรรมของสะตอ

2.การวิจัยการเปลี่ยนแปลงในรอบปีของสะตอในภาคใต้ โดย ผศ. ดร.วิจิตต์ วรรณชิต คณะทรัพยากรธรรมชาติ เพื่อศึกษาการผลิตใบแตกยอดอ่อน ออกดอก และติดฝักของสะตอในรอบปีของภาคใต้ฝั่งตะวันตก แถบจังหวัด นครศรีธรรมราช ตรังและสตูล และภาคใต้ฝั่งตะวันออกของประเทศไทย แถบจังหวัด สุราษฎร์ธานี พัทลุง สงขลา ปัตตานี ผลการศึกษาพบว่า การติดฝักของสะตอในภาคใต้ฝั่งตะวันตก และฝั่งตะวันออกของไทยแตกต่างกัน เนื่องจากสภาพอากาศ โดยที่สะตอในภาคใต้ฝั่งตะวันตกให้ผลผลิตฝักตามฤดูกาลออกสู่ตลาดเร็วกว่าและมากกว่าในภาคใต้ฝั่งตะวันออก

3.การวิจัยการเจริญเติบโตของดอกสะตอ โดย ผศ. ช่อทิพย์ ปุรินทวรกุล คณะวิทยาศาสตร์ เพื่อศึกษาชีววิทยาของดอกของสะตอ เพื่อประโยชน์ต่อการศึกษากการปรับปรุง พันธุ์สะตอ และทราบถึงช่วงระยะเวลา เจริญเติบโตของดอกสะตอที่ส่งผลต่อการเพิ่มผลผลิตให้สูงกว่าในปัจจุบัน ผลการศึกษาพบว่า ลักษณะสัณฐานวิทยา ช่อดอกสะตอทั้ง 2 พันธุ์ คือ สะตอข้าว และสะตอดาน ประกอบด้วย ดอกย่อย 3 ชนิด คือ ดอกย่อยสมบูรณ์เพศ ดอกย่อยเพศผู้ และดอกย่อยเพศผู้ที่เป็นหมัน สำหรับช่วงระยะเวลาเจริญ

เติบโต ของดอกสะตอ พบว่า มี 11 ระยะ ตั้งแต่ ระยะที่ช่อดอกเริ่มเกิด จนถึงระยะที่ ดอกย่อยบานและติดผลใช้เวลา 50 วัน ดอกสะตอขั้มน้ำหวานออกมามากที่สุด ที่เวลา 20.00 นาฬิกา และมีพาหะ ได้แก่ ค้างคาวเล็บกูด ผึ้ง มด ผีเสื้อกลางคืน และแมลงชนิดอื่นๆ เข้ามาถ่ายละอองเกสร ตั้งแต่เวลา 18.00 นาฬิกาเป็นต้นไป

4.การวิจัยและพัฒนาการปลูก สะตอเป็นพืชร่วมในระบบวนเกษตร โดย ผศ.ดร.ปราโมทย์ แก้ววงศ์ศรี คณะทรัพยากรธรรมชาติ พบว่า สามารถ ปลูกสะตอร่วมกับพืชอื่นได้หลายชนิด

เช่น ลองกอง มังคุด กาแฟ ทุเรียน และจำปาดะ ซึ่งส่วนใหญ่เป็นพืชที่ไม่ ต้องการแสงมาก นับเป็นความหลากหลายทางชีวภาพ ที่เกื้อกูลต่อวิถีชีวิต และเอกลักษณ์ของคนไทยภาคใต้ สอดคล้องกับนโยบายที่สนับสนุนให้อยู่ อย่างพอเพียง เนื่องจากประชาชนจะได้ ผลผลิตตลอดทั้งปีจากพืชต่างชนิดกัน

ทั้งนี้การศึกษาหาข้อมูลพื้นฐาน นำไปใช้ในการแก้ปัญหาและพัฒนา การผลิตสะตอเชิงการค้าของประเทศไทย ยังจะต้องมีการศึกษาต่อไปอีกมาก

นศ.ม.อ.คว้ารางวัลรองชนะเลิศไต้หวัน

มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ได้จัดส่งทีมไต้หวัน นักศึกษามหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตหาดใหญ่ ประกอบด้วย นายณัฐพงศ์ ศรีระปะ นักศึกษาชั้นปีที่ 3 สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ คณะวิทยาการจัดการ นางสาวอรรพรณ มุคผ่อง นักศึกษาชั้นปีที่ 3 สาขาการตลาด คณะวิทยาการจัดการ นายก้องเกียรติ เฒะพันธ์ นักศึกษา ชั้นปีที่ 4 สาขาวิชาการเงิน คณะวิทยาการจัดการ และนายเอก ไชยบัญญัติ นักศึกษาชั้นปีที่ 3 สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ คณะวิทยาการจัดการ

การแข่งขันไต้หวันที่สิ่งแวดล้อม ระดับอุดมศึกษา ครั้งที่ 7 ซึ่งด้วยพระราชทานสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ซึ่งกรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อม ร่วมกับ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย จัดขึ้นระหว่างวันที่ 1-5 มิถุนายน 2550 ณ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย และเมืองทองธานี มีทีมเข้าร่วม การแข่งขัน 12 ทีมจากสถาบันอุดมศึกษาทั่วประเทศ

ผลการแข่งขันปรากฏว่า ทีมไต้หวันของมหาวิทยาลัย-สงขลานครินทร์ คว้ารางวัลรองชนะเลิศ อันดับ 1 (ไต้หวัน ประเภทภาษาไทย) โดยได้รับรางวัลเงินสด 6,000 บาท พร้อมโล่ และใบประกาศนียบัตร ทั้งนี้ การจัดโครงการไต้หวันดังกล่าว แบ่งเป็น 2 ประเภท ได้แก่ ภาษาไทยและภาษาอังกฤษ มีวัตถุประสงค์เพื่อให้เยาวชนเกิดจิตสำนึก และตระหนักใน

การอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ทั้งนี้ให้ เยาวชนมีส่วนร่วมในกิจกรรมด้านสิ่งแวดล้อมมากยิ่งขึ้น

ทีมไต้หวันที่คว้ารางวัลได้กล่าวว่า การที่ได้เข้าร่วม กิจกรรมในครั้งนี้ เป็นการพัฒนาศักยภาพของเยาวชนด้านต่างๆ โดยเฉพาะตนเอง ในการที่จะสร้างตนเองให้มีภาวะความเป็น ผู้นำ พัฒนาทักษะการพูดในที่สาธารณะ และได้เป็นส่วนหนึ่งในเครือข่ายเยาวชนด้านสิ่งแวดล้อม การได้รับรางวัล ในครั้งนี้จะเป็นการให้โอกาสเยาวชน สามารถนำมาปรับใช้ใน กิจกรรมต่างๆ และนำมาปรับใช้ในการดำเนินกิจกรรมเพื่อ สังคมอื่นๆต่อไป

